

Modernizace systému elektronického odbavování cestujících v MHD v Hradci Králové.

Veřejnost a nový odbavovací systém

S předpokládaným časovým harmonogramem a vlastními detaily realizace přechodu na nový odbavovací systém MHD v Hradci Králové budou cestující průběžně seznamováni, a to především na webových stránkách dopravního podniku – www.dpmhk.cz Informace zde budou postupně aktualizovány a doplňovány.

Nový odbavovací systém bude plně v souladu se všemi platnými právními předpisy, týkajícími se jak zpracování osobních údajů, tak dále např. propojitelnosti elektronických systémů plateb a odbavení cestujících či platebního styku. Z pohledu uživatele se principem svého fungování a mírou zabezpečení nebude nový odbavovací systém lišit od platebních systémů u obchodníků či v dalších městech České republiky, kde lze provádět úhradu jízdného v MHD prostřednictvím bezkontaktní bankovní karty (EMV).

Ve všech našich vozidlech MHD (čili 100% dostupnost) si bude moci cestující zakoupit jízdní doklad pomocí platební karty **rychle, snadno, jednoduše**, pohodlně, příjemně, **bezpečně**, bez starostí (nemusíte nikde stát frontu na nákup jízdenky, hledat drobné či zdržovat řidiče na zastávce MHD) a ekologicky (bez papíru) a nebude nutné si kupovat jízdní doklad předem – plně jízdné zakoupíte bezprostředně po nástup do vozu MHD – bez jakékoliv registrace či aktivace čehokoliv. Kdo bude chtít využívat slevy, se musí registrovat, protože jinak systém nepozná, že má držitel bankovní karty nárok na slevu. Zlevněnou jízdenku si může cestující vybrat přímo z nabídky terminálu ve voze MHD.

Věříme, že využití bankovních karet je i příležitost pro zatraktivnění hradecké MHD a pro získání nových cestujících – zejména dosud využívajících IAD. Současně je to nejjednodušší možnost cestování či úhrady jízdného pro turisty včetně cizinců či zahraničních studentů (odbavovací systém má mimo jiné i německou a anglickou jazykovou verzi) a další krok pro zvýšení konkurenceschopnosti MHD vůči ostatním druhům veřejné dopravy ve městě.

Nechceme tedy jít pouze cestou nových moderních vozů MHD, kterou realizujeme průběžně, ale modernizaci a zvýšení komfortu cestujících při použití veřejné dopravy chceme prolnout všemi složkami našich služeb.

Odbavovací systém by měl začít fungovat postupně na přelomu dubna a května 2023 a výrazně tak změnit – zkvalitnit, zrychlit a rozšířit - možnosti způsobu platby jízdného MHD přímo v dopravním prostředku například i o běžné bezkontaktní bankovní platební karty (minimálně asociací VISA včetně VISA Electron a MASTERCARD včetně Maestro - je možné použít jak debetní, kreditní, tak předplacené karty, a to bez ohledu na banku, která kartu vydala) a další média (plastová karta, virtuální platební karta v mobilu, platební nálepka - sticker, emulovaná platební karta uložená v mobilní aplikaci či ve formě nositelné elektroniky (neboli anglicky wearables) – chytré hodinky, sportovní hodinky, fitness náramky, náhrdelníky, různé přívěšky, brýle, klíčenky s aplikacemi Google Pay a Apple Pay – technologie HCE), což dosud nebylo možné úplně ve všech vozidlech MHD.

Ať už použijete jakékoli k tomu vhodné chytré zařízení, stane se s nákupem jízdenky vaším nosičem jedinečného ID, tzv. identifikátorem k nákupu jízdného MHD (bude jej možné však použít pouze na jednom z těchto nosičů, samotnou volbu bude nutné uskutečnit uživatelem přímo v DPmHK na zákaznickém centru, popř. i na e-shopu a změnu je možné provést pouze 1 x za 24 hodin).

Z identifikátoru bude po dobu platnosti jízdenka zjištělná, ať už při vaší vlastní kontrole na odbavovacím zařízení, nebo při přepravní kontrole revizory dopravního podniku.

Revizor Vám při kontrole nabídne svoji čtečku, Vy přiložíte svou kartu či jiné své medium (viz předešlé řádky) - čtečka je určena pouze ke kontrole jízdenek a k ničemu jinému (nemůže skrze ni odejít žádná platba).

Check-in a check-out je však nutné ve vozech MHD provést pouze jedním nosičem - zařízením. Cestující budou mít možnost registrovat a dále spravovat své nosiče prostřednictvím webového rozhraní prostřednictvím uživatelského účtu a nového (včetně designu) e-shopu.

Platba bezkontaktní platební kartou poskytne stejné tarifní výhody jako úhrada jízdného pomocí elektronické peněženky na Městské kartě.

Vzhledem k tomu, že vlastní nové elektronické odbavení cestujících je koncipováno jako otevřený systém s cílem integrace jednak s ostatními dopravci, kteří zajišťují regionální spoje, tak i s možností zapojení dalších cestujících, kteří využívají jiné nosiče, bude novinkou možnost odbavení pomocí bezkontaktní karty IREDO a bezkontaktní IN Karty Českých drah, a.s. (systém bude na toto využití připraven – bude záležet na jednáních s tímto dopravcem). Systém tak přispěje i k částečné integraci MHD a regionálního dopravce IREDO.

O přesném termínu ukončení platnosti všech typů stávajících Městských karet či o další budoucnosti jízdenek MHD zakoupených prostřednictvím mobilní aplikace HopOn budou cestující dopravním podnikem včas informováni – vše však minimálně do konce roku 2023 zůstává v platnosti a shodné.

Také mobilní jízdenky (SMS) budou pokračovat dál za stávajících podmínek. Cestující musí mít k dispozici SIM kartu některého z mobilních operátorů ČR a mobilní telefon s aktivními Premium SMS službami.

Papírové jízdenky a doplňkový způsob úhrady jízdného MHD u řidičů (pro případ, že cestující nemá jízdní doklad před nástupem do vozidla MHD), bychom pak chtěli - samozřejmě až v závislosti na zkušenostech z dosavadního průběhu „zkušebního provozu“ - případně od 1. 1. 2024 zrušit a odmontovat označovače jízdenek (odpadnou nám tak povinnosti, rizika a zdržení spojená s hotovostním prodejem jízdného MHD).

S ukončením výměny systému elektronického odbavování cestujících se již také nepočítá se současnými zastaralými dobíjecími automaty (automaty se instalovaly v průběhu let 2005 až 2006 současně se zavedením odbavovacího systému na Městskou čipovou kartu). Automaty budou zrušeny, jelikož nový systém je koncipovaný odlišně – vše bude proto postupně převedeno pouze do e-shopu. Na karty se již nebudou zapisovat kredity nebo časové jízdenky, vše bude virtualizováno a bude možné provést dobíjení a volbu identifikátoru na e-shopu. Provoz dobíjecích automatů již není vzhledem k jejich fyzickému opotřebení, nedostatku náhradních dílů a morálnímu stáří možné udržet. V současné době jsou z provozu kvůli neopravitelným závadám odstaveny dva automaty a funkční jsou čtyři: zast. Adalbertinum - tř. ČSA - ve směru k magistrátu města, zast. Alessandria – třída SNP - naproti hotelu Alessandria - ve směru do centra města, zast. FUTURUM - ulice Brněnská - u hlavního vchodu OC FUTURUM – tyto tři NON STOP a v odbavovací hale NÁDRAŽÍ ČD - Riegrovo nám. – zde v době od 04.00 hod. - 23.00 hod. Stávající automaty ani nelze zmodernizovat na novou úroveň požadavků systému.

Hradecké Městské karty nezaniknou a vyměňovat se nemusí. Přibližně cca do konce roku 2023 by mohly být karty ve spolupráci s jejich držiteli postupně virtualizovány. Znamená to, že v novém odbavovacím systému i po výměně zařízení ve vozech MHD se cestující s Městskou kartou odbaví úplně stejně a do konce roku 2023 i za stejných cenových podmínek (tarif se nemění - zůstává zatím stejný). Ti aktivní si budou moci sami na e-shopu svoji Městskou kartu virtualizovat a dále k této kartě v nové podobě si kupovat časové jízdenky nebo i plnit kredit. Rozdíl bude v tom, že se jízdenky ani kredit nebudou zapisovat přímo na kartu, jako je tomu dnes, ale budou přiřazeny k této kartě a všechna zařízení odbavovacího systému nebudou číst údaje z karty, ale budou se dotazovat na server dopravního podniku a k Vašemu virtuálnímu účtu může být přiřazena právě karta nebo také chytrý telefon. Ve všech vozech MHD bude možno platit i bankovní kartou a za cenu stejnou, jako z Městské karty (nyní základní 14,- Kč, zlevněná 8,- Kč).

Možnosti nového systému nejsou určeny pouze pro mladší generaci, protože nedochází k zásadnímu přechodu včetně toho, že i tarifní podmínky zůstanou až do 31. 12. 2023 shodné, a tak věříme, že i senioři se brzy s novým systémem naučí fungovat samostatně. Je to obdobné jako u samoobslužných pokladen v marketech. Dříve k nim nikdo nechtěl, dnes se vytvářejí fronty právě u nich, a to včetně důchodců. Chce to jen čas a ztratit ostych a obavy a zjistit, že nová technika není žádný nepřítel.

Nový odbavovací systém tak aktuálně tedy neruší žádný způsob dosavadního odbavení a také zároveň kopíruje současný tarifní systém - podmínky hradecké MHD. Jedinou změnou je, že s plným provozem nového odbavovacího systému již nepůjde přímo – nebude mít smysl - platit bankovní kartou přímo u řidiče, tak jako je tomu u většiny současných trolejbusů (31) – jsou označeny u předních dveří nápisem „Zde můžete platit také bezkontaktní platební kartou.“ *Speciální „krabička“ na platby platební kartou jak ji v hradeckých trolejbusích několik let se odmontovává současně s montáží nového systému (včetně informace o možnosti platby kartou).*

V období cca více než půl roku bude provoz nového odbavovacího systému tedy probíhat za stávajících tarifních podmínek a i dosavadních způsobů úhrady jízdného v MHD, my v DP budeme sledovat, který způsob platby jízdného je jak využíván a jak celý systém cestující přijali, pochopili, zvykli si na něj, a co jim více vyhovuje a na základě zkušeností z tohoto provozu se pak rozhodne o případných celkových změnách. Minimálně do konce roku také bude souběh starého a nového e-shopu.

Nejdříve však od 1. 1. 2024 pak může teprve dojít ke zrušení rozdílu v cenách jízdného MHD pro dopravně připojené obce (2. pásmo) či ke vzniku jednodenního „fair tarifu“.

I u nás v Hradci Králové v novém odbavovacím systému bude tzv. fair tarif – pokud během jednoho kalendářního dne pojedete vícekrát, nemusíte se bát, systém Vám zastropuje cenu jízdného při vyšším počtu jízd na ceně 24 hodinové (celodenní) jízdenky. Tato funkcionality bude nasazena ale až se změnou tarifu.

Pro přehlednost celého systému připravuje DP také novou aplikaci. Ta umožní cestujícím nahlédnout na trasu svého spoje, zjistit čas a místo jeho pohybu v mapě. Dále bude prostřednictvím této aplikace možné zkontrolovat a nastavit své identifikátory a zjistit další potřebné informace. Aplikace je aktuálně v demoverzi, k jejím plnému spuštění by mělo dojít postupně spolu s dalšími částmi odbavovacího systému.

Co se týče cen jízdného MHD a tarifních podmínek, měnit se nic nebude a zůstane tedy do konce roku 2023 zatím vše stejné - podrobnosti o aktuálních cenách jízdného (tarif) v hradecké MHD jsou uvedeny <https://www.dpmhk.cz/5/Jizdne/>

Tato zpráva obsahuje pouze zjednodušené informace — podrobné plné znění všech podmínek naleznete následně – v rámci úplného zavedení modernizovaného systému - v již zmíněném tarifu a ve Smluvních přepravních podmínkách pro přepravu ve vozidlech MHD v Hradci Králové na https://www.dpmhk.cz/37/Smluvni_prepravni_podminky/.